

(א) ואלו אמרו מי ילך... (ב) חנניה בן יחזקאל... (ג) חנניה בן גדיאל... (ד) חנניה בן גדיאל... (ה) חנניה בן גדיאל... (ו) חנניה בן גדיאל... (ז) חנניה בן גדיאל... (ח) חנניה בן גדיאל... (ט) חנניה בן גדיאל... (י) חנניה בן גדיאל...

תורה אור השלם
1. נער יחידי גם יקנתי
ולא ראיתי צדיק נעזב
ודרעו מבקש לחם:
ההלים לו כח

גליון הש"ס

נב"י בני צרות אני מעיד
לכם. עיני לקמן דף פא
ע"ה מר"ה למה ודף נב
ע"ה מר"ה למה מנסי:
שם ואחריו מר"ה עיני
מכונות דף קף ע"ה מר"ה
דחשי ליה:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה דוקא הנינו
שמעתם הנינו וזכית
אומרים נמחק: (ב) ר"ה
כסור וכו' ועמד על
שמעונו ונשחט: (ג) תוב
ד"ה פתח וכו' דמדתה לה
מנסי וכו'. י"ב פ"ב עמון
ומנסי מדתה למנסי לר'
טרפון שאמר מעשר עני
וכו"ה בן עזרא: פ"ג
ודמדתה עמון ומואב בכל
ומנסי דבר הכי דמנסי
ויכל לא קדשה מעולה אף
עמון ומואב המדה לה:
לא קדשה מעולה:
(ד) בא"י הנימו מלקדש
אף מה"י שפ"ל:

הוספות ישנים

בני צרות מעידים לכם לפי
שהם אף לנ"ס בני צרות
לשוק וישרים הם. ומומה
ענין הוא מנסי רש"י בן
הכיס גדולים לרב התנועה
שאלה שמונה יום שמונה
אבורה למה יום לכוונה
בפסלה כדמשמע לקמן
פסק העלוי וכו' מנסי נמי
הוי הולך פגום מק"ו
דלמדתה ויכלה לנפיק מה
לחמנה שן היא עמיה
מתחלת דהא היא מתחלת
נמי לרב התנועה וכו'
דקדשה דהכא לא תחיל ר"ל
התנועה לרב התנועה לא
אחרי מתינו בני מניה דלא
תקשי לן קא בעי מניה
לרית וקא שפטי ליה בני
צרות דרש"י ממיואב דבני
צרות נולד לפשוט דין
לצרות רבין שהוא אמר
שכנים שמו ע"ג החוב
א"כ (אמרו) (מתחיל) מביא
רש"י שאין הלכה בלל בני
דלבי"ש הלכות פנומים ולא
יכולו לשמש אלהים דרב
המונה דלמך שומרה יבס
שומרה דסורה לרמה אחת
השואה עמיה לנפיק א"כ
לדברי רב התנועה בני זונה
הם. וא"כ מדפסח מני
לרות דשרים הם ושמנו
ע"ג המנחם הלכות עמון
יפי מותרת הלכה השואה
(לשוק) הלא בני"ס דלבי"ש
הולך פגום: כבוד עמון
פיה בן שמו. י"ב שיה שם
עני ור"ל ע"י לא חס כסר
עמון כדלמך האם רב אקלס
לטר עמון:

חמש עשרה נשים פרק ראשון יבמות

עין משפט
נר מצוה

א א מ"י פ"ה מהל'
מרומת הל' ה' ופ"ד
מהל' שמעיה ויובל הל'
כ:
ב ב מ"י פ"ה מהל'
מרומת הלכה ה'
ופ"ו מהלכות בית המדרש
הלכה טו:
ג ג מ"י פ"ה מהל'
מרומת הלכה ה'
ד ד מ"י פ"ד מהל'
מנוחם משכב ומושב
הלכה י':

בני צרות אני מעיד לכם. דכשרים אף לנ"ס וא"ת לשמואל
דמספקא ליה בהאשה רבה (לקמן נ"ג: וס) א"י קידושין מופסין
ציצ"א לשוק א"כ כשיטתו דכשירה דמדי שקדשה פקעה לה ויקה כדלמנ"ר
בשומרת יבס שקדשה אחותה שקדושה מפסיקתו הייבוס וי"ל דלא
דמי דהתם אין שום תקנה לעשות
שמתייבס אף להמית אמותה אבל
היבמה שנתקדשה לשוק אפשר לקמן
ע"י גירושין שמתייבס הלך לא פקע
ויקה ועוד אמר רבי יחזקאל דלא תהיה
אשה המת לאיש זר משמע דאפילו
ע"י הויה דהיינו קידושין לא תהיה
לאיש זר דלמ"ה אפקיה בלשון הויה:
יצא"א בני פתחים. שלא ימלכס
כולם יחד ויקפחם בהלכות
ויטרכו לקצוע הלכה כמותו א"כ
ילאו נ"ג: פתחים כדי ל"ש ימלאו וישמעו
השוכנים: עמון ומואב מעשרין
מעשר עני בשביעית. פי' בקונטרס
ישראלים הדריס בלחך עמון ומואב
שכרש משה מסמיון ונתקדשו
בקדושה הלחך ועכשיו צבית שני
צטלה קדושה וקשה לר"ת דלמ"ה
צ"ב מקום שנהו (פסחים נ"ג: וס) ג'
לרלות לביעור יהודה ועבר הירדן
וגליל ועבר הירדן היא ארץ סימון
ועוג אלמא שקדשה עולי צבל ואומר
ר"ת דהתם בלחך סימון ועוג שלא
היתה של עמון ומואב אבל ארץ
סימון שכרש מעמון ומואב לא קדשו
עולי צבל כדמשמע הכא ועוד אמר
ר"ת דמליו למימר דהכא בלחך
עמון ומואב שלא כיבס סימון
מעולם שלא קדשוהו אפילו עולי
מנסי וכן משמע במס' ידים פ"ג

בני צרות אני מעיד לכם ר"ש בימי רבי
דוסא בן הרכינס הותרה צרת הבת לאחין
שמע מינה עשו שמע מינה דוסא בימי רבי
דוסא בן הרכינס התירו צרת הבת לאחין
והיה הדבר קשה לחכמים מפני שהכבם גדול
היה ועיניו קמו מלבא לבית המדרש (אמר)
ומי ילך) ויודעו אמר להן רבי יהושע אני
אלך ואחריו מי רבי אלעזר בן עזריה ואחריו
מי ר"ע הלכו ועמדו על פתח ביתו בנכסה
שפחתו אמרה לו רבי חכמי ישראל באין
אצלך אמר לה יכנסו ונכנסו תפסו לרבי
יהושע והושיבוהו על מטה של זהב א"ל
רבי אמור לתלמידך אחר וישב אמר לו
מי הוא רבי אלעזר בן עזריה אמר ויש לו
בן לעזריה חבירו קרא עליו המקרא הזה
ינער הייתי גם יקנתי ולא ראיתי צדיק נעזב
וזרעו מבקש לחם תפסו והושיבו על מטה
של זהב א"ל רבי אמור לתלמידך אחר
וישב א"ל ומי הוא עקיבא בן יוסף א"ל אתה
הוא עקיבא בן יוסף ששמך הולך מסוף
העולם ועד סופו שב בני שב כמותך ירבו
בישראל התחילו מסבבים אותו בהלכות
עד שהגיעו לצרת הבת אמרו ליה צרת
הבת מהו אמר להן מחלוקת בית שמאי
ובית הלל הלכה כדברי מי אמר להן
הלכה כבית הלל אמרו ליה והלא משמך
אמרו הלכה כבית שמאי אמר להם דוסא
שמעתם או בן הרכינס שמעתם אמרו ליה
חיי רבי סתם שמענו אמר להם אח קמן
יש לי בכור ששן הוא ויונתן שמו והוא
מתלמידי שמאי והזהרו שלא יקפח אתכם
בהלכות לפי שיש עמו שלש מאות תשובות צרות הבת שהיא
מותרת אבל מעיד אני עלי שמים וארץ שעל מדוכה זו ישב חגי
הנביא ואמר שלשה דברים צרת הבת אסורה עמון ומואב מעשרין
מעשר עני בשביעית ומקבלים גרים מן הקרדוין ומן התרמודים
הנא כשנכנסו נכנסו בפתח אחד כשיצאו יצאו בשלושה פתחים פגע
בו בר"ע אקשי ליה ואוקמיה אמר לו אתה הוא עקיבא ששמך הולך מסוף
העולם ועד סופו אשרך שזכות לשם ועדיין לא הגעת לרועי בקר אמר לו רבי
עקיבא ואפילו לרועי צאן עמון ומואב מעשרין מעשר עני בשביעית דאמר
מר הרבה כרכים כבשו עולי מצרים ולא כבשו עולי בכל יקדושה ראשונה
קדשה לשעתה ולא קדשה לעתיד לבא והנהיגום כדי שיסמכו עליהן עניים
בשביעית ומקבלים גרים מן הקרדוין והתרמודים איני והא תני רמי בר
יחזקאל אין מקבלים גרים מן הקרדוין אמר רב אשי קרתוים אתמר
כדאמרי אינשי קרתוים פסולים ואיכא דאמרי תני רמי בר יחזקאל אין
מקבלים גרים מן הקרתוים מאי לאו היינו קרתוים היינו קרדוים אמר רב
אשי לא קרתוין לחוד וקרדוין לחוד כדאמרי אינשי קרתוין פסולי רבי יוחנן
וסביא דאמרי תרויהו אין מקבלים גרים מן התרמודים ומי אמר ר' יוחנן הכי
והתנן דרב כל הכתמים הבאים מן הרקם טהורים ורבי יהודה מטמא
מפני שהם גרים וטועים מבין העובדי כוכבים טהורים והיונן בה
קפסיק

ומואב מעשר עני ולא מעשר שני והא דשקב הכא וצמגינה טעמא דקאמר ר"ש כהדיא במסכת
מה מנזרים שהיא קרובה עשאה מעשר עני כדי שיסמכו עליה עניים אף עמון ומואב כו' משום דניחא ליה להש"ס דמשכחה טעמא
דלף צא"י הנימו מלקדש בשביל עניים וכו' עמון ומואב שהן ח"ל: כל הכתמים הבאים מן הרקם טהורים. אע"ג דנרקס נמי הו'
ישראל כדתנן צריש גיטין (דף ג' וס) אף הנציח מן הרקם וכן החגר מ"מ כתמים הבאים מן הרקם טהורים ללאו דישאלים נינהו
דישראל מנזרים כתמייהם ועובדי כוכבים גמורים ולא ישראל מומרים:

מוסף רש"י

עמון ומואב. ישראל
הקדש ועבר הירדן משה
שכבשו מסמיון ועוג ארץ
עמון ומואב מעשרין
עשוי מעשר עני
בשביעית. כדלמנ"ר
לקמן שלא קדשוהו עולי
גולה בקדושה ארץ
(ת"י נ"ג: וס) הרבה כרכים
כבשו עולי מצרים
וקדשו בקדושה ארץ.
ולא כבשוהו עולי בבל.
לקדש שנהו וכן לא
כבשו דקדשוהו האל
ואחריו הויה קדושה
דלמ"ה כד קדשה לר'
יהושע לשמח קדשה ולא
לעמד לנח. כדלמ"ה
נכדלמ"ה ולא ר"ה להחזיר
קדושה לר' שיה מותר
למרוס ולרועי שם בשביעית
שאין ויהיה כחיה לר'
ויסמיון עמון עניים ליתול
לקדש שנהו ופחה ומעשר
עני ואמון שקדשו הן לא
בעלו כחוקין שני כדלמנ"ר
כהעל (נ"ג: וס) הכהן
אלהין אל ארץ אשר ירשו
אנשיהם ויחשבוהו ירושה
לרשונה ושיה ים להם.
שטלה ירושה לרשונה
ונקדשה שניה ירושה. אבל
ירשה שלשית אין להם.
השניה לא פסקה (וחז"ל
1. לנפיק כפול ארץ ישראל
אין וירשה בשביעית. אבל
עמון ומואב מיהו מלקדש
כדי שיסמכו עליהן עניים
בשביעית בלחך שמה
ופחה ומעשר עני לר'
תקני לן שיהו מעשרין
מעשר עני וינחשו
הכתיבם הויה לטעל עליהן
איה מעשר שיהו לפי
שאין חייבין מן הטהרה
והי"ה ג' כל הכתמים
הבאים מן הרקם
טהורים. ע"כ שנוה
נכרים הויה יום נכרים
טהור מדלוריהם. דמ"ה
(ויקרא י"ב) דבר אל בני
ישראל אשה כי תורע
וילדה נת ישראל טעמא
נלדיה ונדיה ולא נכרית,
ואע"ג דרבין גזרו עליהם
שהיא חבין. ע"כ דתמיהן לא
גזר. דהא תמין דישראל
גופיהו מדרבנן ניהו.
דמזלוריהם דם יהיה וזב
בבשרה חבין. שמהל'ה
מופה ולא שמתל'ה
בנדה. ואפילו רחמ'
מופה אמרין במס' נדה
ידי: שלא גזרו על דם
נכרית טעמא אלף צערו
לח' דתנן דם הנכרית צ"ס
מטהרין וכו' אומרים
כדוקה ומימי רגליה
מתל'ה לח ואין טעמא
יבס (ויק' דע). מפני
שהם גרים וטועים.
רבין גזרו דמן טעמא
וישראל הם ולא טעמא
עמון ויהוה הן ישראל
הנכרים והוה הן ישראל

מוסף רש"י (א) וטועים. שאין מנזרים לא כתמייהם (נדה ו'.)

